

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput XI. Homicidium proditorium & casuale explicantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

affert exceptionem, videlicet si taurorum truncata essent cornua, nec probabile ullum effectus necis periculum. Id vero est difficillimum, & aliquod semper periculum adest: præterea christiano homine indigna res est, ut cum ferocibus belluis de virium præstantia certet. Illos tantum Ethnici leonibus objiciebant, qui ad mortem damnati erant.

C A P U T XI.

*Homicidium proditorium & casuale
explicantur.*

Homicidium casuale illud est, quod præter intentionem agentis, & casu accidit: modo mortale peccatum est, modo veniale. In veteri Testamento refugii urbes Deus statuit in qualibet Tribu, ut illuc confugerent, quicumque præter intentionem aliquem casu occidissent. In Ecclesia Principes templa pro reorum immunitate concesserunt, & prisca Episcopi sollicitè illam tuebantur. At Pontifices decrevere, ne grassatores illa gauderent: hocque S. Pius V. edita Bulla confirmavit. Adeo increverat immunitatis abusus, ut in Italia Ecclesiæ latronum & grassatorum tuta essent refugia.

Casuistæ quidam *proditoris* nomen male explicant, dum eos tantum proditores vocant, qui ad aliquem dolo occidendum acceperunt pecuniam; illos vero, qui non accepta pecunia, sed vindictæ, vel amicorum causa aliquem interficiunt, proditores non appellant. Hæc explicat

Homicid. proditorium & casuale &c. 85

plicatio non minus legi, quam sensui communi
adversatur. Ideone homicidium Ecclesiastica
immunitate est indignum, quia pro pecunia
committitur? Pecunia, quæ homicidæ traditur,
ullamne deformitatem homicidio addit? Nonne
æque, imo magis iniquum est, si quis alterum
occidat ulciscendæ injuriæ causa, aut amico ob-
sequendi gratia, quam si homicidium commit-
tat, ut suæ egestati succurrat, quemadmodum
solent banniti? Summorum Pontificum Bullas
sic interpretari, nonne idem est ac Christi Vica-
rii auctoritatem contemnere, illamque suo sen-
sui subjicere. Huic sane auctoritati injurius est
Diana, dum ait: „ Fateor quidem id a Ponti-
fice esse dictum, velut Ecclesiæ capite; atta-
men dixit juxta sphaeram probabilitatis judicii
sui “. Proditiones in Italia quotidie fieri
ab iis videmus, qui proditionem exequi student
prope Ecclesiam aliquam, ad quam confugiunt;
ibique intolerabili abusu morantur, quin sæcula-
ris judex illos audeat abducere, donec aut gra-
tiam obtineant, aut res suas componant. Jure
in Gallia hoc privilegium non conceditur, quod
impunitatem homicidis tribuens ad homicidia
patranda animum addit.

Vidimus jam ab Ancyrano Concilio involun-
taria homicidia septem annorum pœnitentiæ sub-
jici: adeo Ecclesia humani sanguinis, & præci-
pue christiani effusionem est detestata, quam
novi quidam Casuistæ parvi pendunt.

Qui ad licitum opus incumbens aliquem casu
interficit, nullum peccatum committit, dum-
modo

modo ex tali opere homicidium passim non sequatur. Exempli gratia, dum in sylva quidam venatur, sagittam, aut ignitum globum in aliquid se movens immittit, hominemque casu occidit: hoc est homicidium prorsus involuntarium, quod culpa omni vacat. Sed si venationis locus publicum esset iter, qua viatores saepe transeunt, mortaliter peccaret, si necessarium non adhiberet diligentiam, ne quemquam ictu suo læderet. Item si quis, posito signo quo sibi transeuntes caverent, lapides ex domus suæ retro projiceret, non peccaret, si in caput transeuntis lapis caderet; si vero nullum signum posuisset, aut daret, peccaret mortaliter.

Patres vel matres, qui infantes, antequam ætatis suæ annum expleverint, in lecto suo dormientes detinent, mortaliter peccant, si illos suffocent; hi siquidem Synodalia statuta id prohibentia violant, puerosque suos evidenti periculo exponunt. Hinc Clericus quoque, qui venando hominem occideret putans esse feram, mortaliter peccaret, & fieret irregularis, quia ipsi venatio a Canonibus est vetita, & propterea vacat rei illicitæ (a).

Qui novit, se ebrium solitum esse quemcumque sibi primo occurrentem percutere, aut

(a) Hæc de venatione, aut alia actione non precise illicita, sed simul periculosa, ea nempe quæ sæpe mortem inducere solet, intelligi debent; quia secluso hoc periculo vix adhuc mors inde secuta operanti potest esse voluntaria, adeoque nec ei imputari. Ita hodie Communis.

Homicid. proditorium & casuale &c. 87

illos qui secum potant, mortaliter peccat, si aliquem in sua ebrietate occidat.

Quando Princeps auctoritatem suam omnem ad homicidia impedienda non adhibet, mortaliter peccat, & homicidiorum omnium, quæ in ditione sua patrantur, fit particeps. Præterea si duella non prohibeat, nec in duello certantes puniat; vel si certantes laudet, quoties initur duellum, ipse quoque peccat.

Urbis Gubernator, aut Rector, qui scit nocte errare in urbe latrones, qui patrant homicidia, mortaliter peccat, si excubias non statuat, nec satellites per urbem cursitare jubeat.

Advocatus, qui clientis sui innocentiam nec attente considerat, nec diligenter tuetur, si propterea hic morte damnetur, mortaliter peccat, nec a sua ignorantia excusatur.

Similiter peccat Medicus, qui ex artis suæ ignorantia ægrum interimit; uterque siquidem artem suam scire debet, vel illam dimittere.

Parentes, qui adolescentibus suis, quos rixosos sciunt, arma deferre permittunt, homicidiorum, quæ ab his patrantur, participes fiunt.

Magnates, qui leones aut feras bestias in palatio suo alunt, homicidiorum rei sunt, quæ evenire possunt, si bestiæ diligenter non custodiantur.

Si alicujus mors ideo eveniat, quia id facere omisisti, quod caritas præcipit, efficeris homicidii reus. Exempli gratia, si pauperem fame pereuntem, ut ait sanctus Augustinus, *non pavisti, occidisti.*

Qui testimonio suo innocentem potest a morte eripere, debet illud reddere, quidquid inde mali evenire sibi possit; quod nisi faciat, mortaliter peccat, & est homicidii reus. Item si quis insidias novit alterius vitæ paratas, hunc debet admonere, alioquin mortis ejusdem reus efficitur.

Qui homicidium directe, vel indirecte consulunt; veluti parentes qui de accepta injuria coram filiis irati conqueruntur, & vindictæ desiderium declarant; aut filiis hæreditatem concessuros se negant, nisi vindictam fumant; homicidii rei sunt, si ex his sermonibus excitatus aliquis homicidium committit.

Qui arma præbent, aut proditores recipiunt, vel prodicionem laudant, crimen pariter participant: qui vero post patratum scelus illud laudant, eidem quodammodo participare censentur.

Non modo actuale homicidium quinto præcepto prohibetur, sed quidquid illud prævenit, aut comitatur, veluti gladium, vel telum parare, venenum miscere, societatem inire, proditores convivio excipere, atque his similia: hæc omnia mortalia peccata sunt, licet homicidium non sequatur. Præterea hoc præcepto prohibentur verbera, mutilatio, veneni porrectio, denique vis quælibet, atrox injuria, contumelia, quæ verbo, vel opere fiat.

